

УДК 336.743(477)
JEL Classification: G23

*Ліснічук О.А.,
канд. екон. наук, доц., доц. кафедри фінансів імені Л.Л. Тарангул,
Навчально-науковий інститут фінансів, банківської справи
Університету державної фіскальної служби України,
Копотун А.М.,
Навчально-науковий інститут економіки,
оподаткування та митної справи
Університету державної фіскальної служби України*

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ВИКОРИСТАННЯ КРИПТОВАЛЮТИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ: СУЧАСНИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Постановка проблеми. Бурхливий розвиток ІТ-технологій на початку третього тисячоліття ознаменувався виникненням нового інструмента фінансового ринку, першої у світі криптовалюти – Біткоїну. Криптовалюта набирає все більшої популярності серед українців, це пов'язано з тим, що 2017 рік в Україні ознаменувався затяжною економічною кризою, зростанням темпів інфляції та переходом ПАТ «Приватбанк» у стовідсоткову державну власність.

Також 4 січня 2017 року набули чинності зміни до постанови Правління НБУ від 6 червня 2013 року № 210 «Про встановлення граничної суми готівкових розрахунків», зокрема ліміт на проведення готівкових розрахунків фізичними особами знижено до 50000 гривень. Не зважаючи на це, відбувається подальше збільшення готівки в обігу, а також зростання обсягів безготівкових операцій. Так, станом на 01.07.2018 у готівковому обігу країни перебувало 373,6 млрд. грн. готівки, що є на 4% більше, ніж на початок 2018 року [1].

Промислово розвинуті країни знижують рівень використання готівки в обігу, що сприяє росту економіки і низькому рівню корупції, спонукає до активного розвитку ІТ-технологій та інновацій. У зв'язку з цим актуальним стає дослідження питання фінансового обліку криптовалюти на підприємстві, як особливого виду електронних грошей, що не має законодавчого регулювання, а також сфери застосування в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Багато вчених концентрують свою увагу на питанні тенденцій розвитку криптовалюти, а також на виникненні, сутності та використанні Bitcoin як найпопулярнішої електронної валюти у світі.

Значний внесок у дослідження криптовалюти здійснили такі вітчизняні та іноземні науковці: А. Антонопулос, Н. Бікалова, О. Бречко, П. Вінья, Т. Желюк, С. Капкун, М. Кейсі, В. Лук'янов, А. Наранян, Б. Хюбнер. Не зважаючи на їхній науковий доробок, вважаємо, що окремі питання залишились поза увагою вчених, а це вимагає додаткових досліджень.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження теоретичних засад функціонування криптовалюти, як особливого виду електронних грошей, а також визначення місця у звітності підприємства; аналіз переваг та недоліків використання криптовалюти на підприємствах України в контексті сучасного міжнародного досвіду.

Виклад основного матеріалу дослідження. Криптовалюта набирає все більшої популярності серед громадян України і це зумовлено тим, що її основними перевагами є: безпека даних власників; незалежність від держави; відсутність територіальних та часових обмежень у транзакціях; низька вартість обслуговування, а також конфіденційність тощо.

На сьогодні в Україні склалася негативна правозастосовча практика навколо криптовалют, існує ряд суттєвих невідповідностей в нормативно-правових актах, що регулюють порядок використання електронних грошей як між собою, так і щодо порядку їх обліку.

Національний банк України, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку і Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, переконані, що складна правова природа криптовалют не дозволяє визнати їх ані грошовими коштами, ані валютою і платіжним засобом іншої країни, ані валютною цінністю, ані електронними грошима, ані цінними паперами, ані грошовим сурогатом [3].

Україна входить в ТОП-10 країн світу за кількістю користувачів Bitcoin, проте, незважаючи на економічне та соціальне сприйняття криптовалюти, в нашій державі не створено правового базису її регулювання, обороту та використання, а також не існує єдиного підходу щодо визначення поняття

«криптовалюта». Розглянемо основні дефініції поняття «криптовалюта» різних вчених та інституцій (табл. 1).

Таблиця 1

Дефініції поняття «криптовалюта»

Автор	Визначення поняття «криптовалюта»
Офіційний сайт Bitcoin [4]	цифрова валюта, яка використовує криптографію для забезпечення безпеки та перевірки транзакцій у своїй мережі
Офіційний сайт Верховної Ради України [5]	програмний код (набір символів, цифр та букв), що є об'єктом права власності, який може виступати засобом міни, відомості про який вносяться та зберігаються у системі блокчейн в якості облікових одиниць поточної системи блокчейн у вигляді даних (програмного коду)
Н. А. Марченко, Ю. В. Краснянська [6]	універсальний світовий засіб платежу, обігу та інвестування, що існує у вигляді програмного коду з високим ступенем захищеності і характеризується вільним ринковим курсом
Т. Желюк, О. Бречко [7]	стабільний універсальний інструмент глобальних фінансових платежів і одночасно як фінансовий інструмент з високою капіталізацією є конкурентною формою міжнародного переливу капіталу

Джерело: узагальнено авторами

Тобто, можна позиціонувати криптовалюту як цифрову валюту, що існує у вигляді програмного коду, відомості про який вносяться та зберігаються у системі блокчейн.

Основною ознакою цифрової валюти є її децентралізація. Криптовалюта розосереджена в Мережі та не має централізованого управління [8, с. 351].

Сьогодні нараховується близько тисячі видів криптовалют, серед яких найбільшого поширення набули: Bitcoin, BitcoinCash, Ethereum, Litecoin та інші, проте найпопулярнішою криптовалютою в Україні є Bitcoin [3].

Головною особливістю і незаперечною перевагою криптовалюти Bitcoin є те, що вона не піддається інфляційному впливу, адже регулюються співвідношенням між попитом та пропозицією на неї. Наразі у Верховній Раді України зареєстровано два законопроекти, які покликані врегулювати питання, щодо використання криптовалюти. Дані проекти перебувають на стадії опрацювання:

1. Законопроект № 7183 від 06.10.2017 р. «Про обіг криптовалюти в Україні»;

2. Законопроект № 7183-1 від 10.10.2017 р. «Про стимулювання ринку криптовалют та їх похідних в Україні» [5].

Базою реалізації криптовалютних систем на практиці є процес «видобутку», де станом на 2018 рік абсолютним лідером у світі є Китай та Південна Корея – найбільші у світі біржі і ферми з майнінгу криптовалют.

Шахта з видобутку криптовалют у Китаї та Південній Кореї – це приміщення, в якому сотні комп'ютерів розміщені вздовж стін. Посади «майнерів» займають колишні фермери і недавні випускники вишів, переважно чоловіки, які отримують винагороду віртуальною валютою.

Після рішення алгоритму додається черговий блок до ланцюга блоків транзакцій – «блокчейну». Цей блок виконує роль віртуального бухгалтерського обліку. Формат і електронний підпис користувача транзакції повинні пройти перевірку, щоб транзакція вважалася підтвердженою, після цього її записують в окрему структуру – блок. Для спрощення уяви про механізм функціонування криптовалюти Біткоїн, представимо його у наступному вигляді (рис. 1).

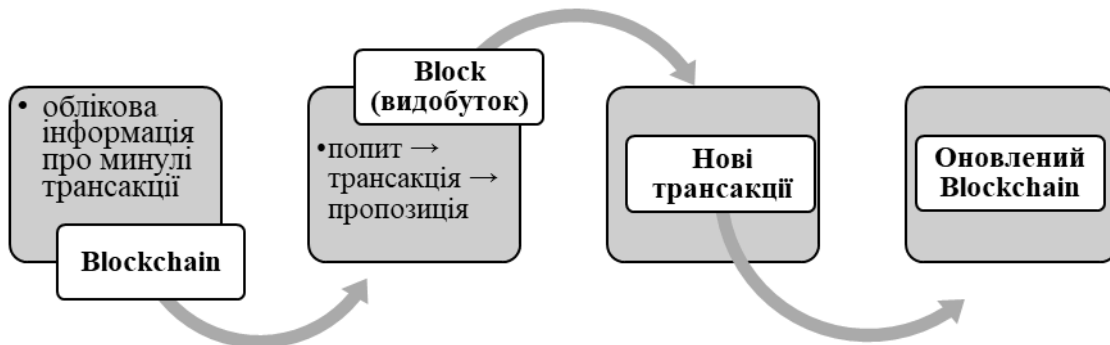

Рис. 1. Механізм функціонування криптовалюти Bitcoin

Джерело: складено авторами на основі [6]

Наведемо аналогію створення платформи, яка дозволяє переводити грошові потоки у цифрову форму, із банківським рахунком підприємства. За допомогою рахунку в банку підприємство може в будь-який момент використовувати кошти, які є на ньому для різних фінансових операцій.

Принцип використання криптовалюти на підприємстві аналогічний: підприємство має у своєму розпорядженні певний обсяг грошових знаків, який може використовувати на свій розсуд, проте в таких операціях не бере участі жоден контролюючий орган. «Майнери» затверджують транзакції, що проводяться між власниками криптовалюти, і отримують за це винагороду у вигляді цифрових токенів.

Найбільш активно ринок криптовалют розвивається у регіоні Північної Америки, Західної Європи та Азії. Проте в Російській Федерації, ряді африканських країн, а також у Киргизії використання Bitcoin заборонено, через несприйняття криптовалюти фінансовими наглядовими інституціями державними органами влади. У США, Канаді, Великій Британії, Австрії, Іспанії активно розвивається інфраструктура банків та банкоматів, призначених для операціями з Bitcoin, що може бути корисним досвідом для розробки нормативно-правової бази в Україні.

Легалізація криптовалюти у світі є досить різноманітною. Так, у Німеччині ця валюта відноситься до категорії приватних грошей, за допомогою яких можуть здійснюватися багатосторонні клірингові операції. На початку 2017 р. у Відні (Австрія) офіційно відкрився перший у світі біткойнбанк («Bitcoin-Bank»), а в Японії з квітня 2017 р. біткоіни стали виконувати функцію повноцінної валюти. В Іспанії готується відкриття 7 тис. банкоматів для обміну біткоінів на євро, 3 тис. таких банкоматів наявні в Польщі [9, с. 634-637].

Розглянемо приклади країн з позитивним досвідом регулювання криптовалют, в яких державні органи вже почали активну роботу по визначенню правового статусу електронної валюти (табл. 2).

Таблиця 2

Країни з позитивним досвідом регулювання криптовалют (Crypto-Friendly)

Країна	Загальна характеристика
Білорусь	22 грудня 2017 року Олександр Лукашенко перетворив Білорусь у прогресивну «крипто-долину», підписавши Декрет про розвиток цифрової економіки, де детально описані питання щодо оподаткування операцій з криптовалютами, майнінгу в різних масштабах.
Польща	В Польщі так само відсутнє детальне правове регулювання ринку криптовалют. Ще в 2013 році Мінфін Польщі зробив заяву про те, що криптовалюта не є протизаконною, проте, вона не є грошовим засобом. Майнінг і діяльність з купівлі-продажу BitCoin – офіційно визнана одним з можливих видів діяльності компаній, які повинні бути додатково зареєстровані в спеціалізованих державних органах.
Нова Зеландія	3 жовтня 2017 року правовий статус операцій з криптовалютами тотожний статусу операцій з цінними паперами. У Новій Зеландії у будь-якому випадку криптовалюти підпадають під регулювання законодавства про цінні папери.
Люксембург	У квітні 2014 року Комісія по нагляду за фінансовим сектором випустила заяву, в якій прирівняла криптовалюти до звичайних валют. Відповідно, влада надає можливість як для фізичних, так і юридичних осіб використовувати криптовалюти для проведення взаєморозрахунків або ж інших операцій.
Іспанія	Парламент Іспанії відніс криптовалюту до електронних засобів платежу. У 2016 році держава зобов'язала майнерів проходити особливу процедуру реєстрації і сплачувати відповідні податки. Операції з криптовалютами звільнені від сплати ПДВ.

Джерело: складено авторами на основі [10]

Таким чином, електронна валюта набула значної популярності у промислово розвинутих країнах світу. Українські підприємства також роблять деякі кроки для того, щоб долучитися до світових фінансових тенденцій, але поки що не всі підприємці знають, які переваги вони отримують від використання електронних грошей (криптовалюти) – у той час як підприємці іноземних країн вже отримують з цього прибуток.

Багато країн світу уже вступили у систему криптовалют, де електронна валюта вже стала засобом фінансової інтеграції, а в Україні лише починаються дискусії стосовно використання криптовалюти у сферах малого та середнього бізнесу.

Розглянемо основні переваги використання віртуальних грошей на підприємстві з метою зниження витрат на грошові перекази для бізнесу (рис. 2).

Однією з головних переваг криптовалюти на підприємстві є те, що вона дає можливість уникнути прив'язки до курсу валют, процентних ставок та комісії за транзакції. Крім того, розрахунки з використанням цифрової валюти є миттєвими, незалежно від фізичного розташування платника та отримувача.

Зак Фрідман, засновник та гендиректор інформаційно-консультативного ресурсу Make Lemonade, стверджує, що: «Технологія блокчейну – хребет цифрової валюти – має великий потенціал до витіснення традиційних фінансових послуг завдяки можливості зменшити вартість та складність проведення фінансових транзакцій, і при цьому збільшити їхню прозорість» [12].

Тобто, можна вважати, що електронна валюта дійсно може покращити підприємницьку діяльність в Україні, так як це найшвидші платежі сьогодні та які не схильні до інфляції.

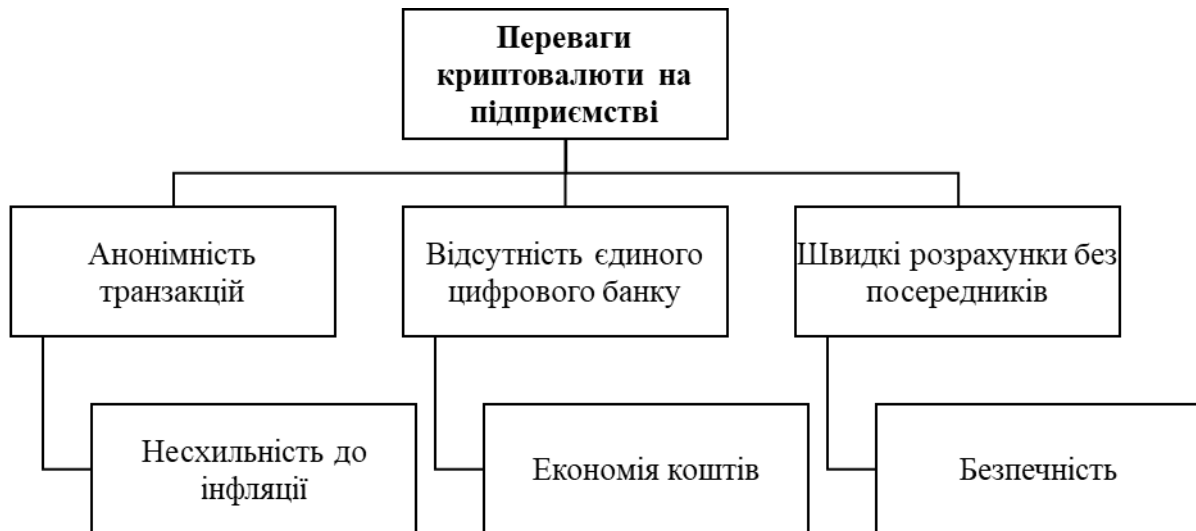

Рис. 2. Переваги використання криптовалюти на підприємствах України

Джерело: складено авторами на основі [11]

Неоднозначність з боку держави щодо використання електронної валюти породжує значні ризики для всіх, хто пов'язаний з криптовалютою.

Якщо розглядати недоліки електронної валюти на підприємствах України, то важливо пам'ятати, що вона може становити певну небезпеку через її неконтрольованість та невизнання в правовому аспекті на законодавчому рівні. Розглянемо основні недоліки використання криптовалюти на підприємствах України (рис. 3).

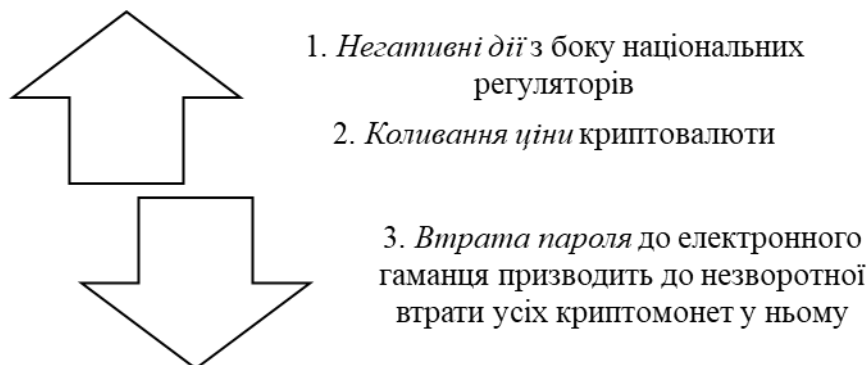

Рис. 3. Недоліки використання криптовалюти на підприємствах України

Джерело: складено авторами на основі [11; 12]

Підприємства повинні бути готовими до неминучих коливань ціни криптовалюти на ринку, в тому числі й значних обвалів у процесі її становлення. Проте, популярність електронної валюти набирає обертів, вона все ще представляє собою відносно незначну частину глобальної фінансової екосистеми.

Однак, незважаючи на недоліки, використання криптовалюти має значний потенціал та дозволяє спростити доступ до міжнародних ринків збуту українським підприємствам.

Аналізуючи переваги та недоліки використання криптовалюти на підприємствах України, можна стверджувати, що вона має можливість втрутитися в позабанківський обіг грошових коштів, стерти географічні бар'єри, а отже підприємства отримують повний контроль над власними розрахунками, зможуть довільно обирати IP-адрес отримувача переказів.

Нормативно-правові акти України, які регулюють діяльність господарських товариств, не передбачають заборони на внесення криптовалюти Bitcoin до статутного капіталу підприємства.

Враховуючи той факт, що Bitcoin не виведений із цивільного обороту в Україні і за своєю технологічною суттю є сукупністю інформації, що має монетарне вираження, а згідно з нормами Цивільного кодексу України до об'єктів цивільних прав належать інформація й інші матеріальні та нематеріальні цінності і блага, то можна зробити висновок про можливість внесення до статутного капіталу юридичної особи криптовалюти Bitcoin і відображення її на балансі компанії як нематеріального активу [13].

Також криптовалюта може бути об'єктом інвестицій, адже, використовуючи електронний гаманець, можна стати повноправним учасником біржі. Оскільки немає емісійних центрів криптовалюти, немає комісій за перекази між гаманцями, кожен гаманець можна вважати окремим банком.

Висновки з проведеного дослідження. Отже, криптовалюта як платіжний засіб поки що не є популярною на підприємствах України, що обумовлено невизначеною її позицією державними органами влади, що може спричинити не лише економічні, а й соціальні проблеми. Розв'язати ці проблеми можливо шляхом: прийняття закону, який би визначав особливості її емісії та використання, обов'язки та права суб'єктів ринку криптовалюти; створення спеціального департаменту НБУ з питань регулювання операцій з криптовалютою; легалізації видобутку криптовалюти.

Аналізуючи переваги та недоліки використання криптовалюти на підприємствах України, можна стверджувати, що вона має потенціал перевернути з ніг на голову звичні нам повсякденні операції, стерти географічні бар'єри у всьому, а отже підприємства отримають повний контроль над власними фінансами, зможуть довільно обирати отримувача переказів, сплачуючи при цьому мінімальну комісію.

Для успішного впровадження криптовалюти на підприємствах України, потрібно акцентувати увагу на сучасному міжнародному досвіді, взірцем якого можна обрати Китай, де є найбільші у світі біржі і ферми з майнінгу криптовалют.

Бібліографічний список

1. Структура готівки в обігу / Національний банк України: веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=62251220> (дата звернення: 02.10.2018).
2. Литвиненко К.О. Вплив криптовалют на світову фінансову систему. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент*. 2017. Вип. 27(1). С. 41-44.
3. Спільна заява фінансових регуляторів щодо статусу криптовалют в Україні / Національний банк України: веб-сайт. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=59735329 (дата звернення: 14.11.2018).
4. Bitcoin Glossary / Bitcoin: веб-сайт. URL: <https://www.bitcoin.com/info/bitcoin-glossary> (дата звернення: 22.12.2018).
5. Проект закону про обіг криптовалюти в Україні від 06.10.2017 / Офіційний веб-портал Верховної Ради України: веб-сайт. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62684 (дата звернення: 22.12.2018).
6. Марченко Н.А., Краснянська Ю.В. Реалії функціонування криптовалюти на світовому та вітчизняному ринках. *Ефективна економіка*. 2018. № 5. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/5_2018/53.pdf (дата звернення: 22.02.2019).
7. Желюк Т., Бречко О. Використання криптовалюти на ринку платежів: нові можливості для національних економік. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2016. Вип. 3. С. 50-60.
8. Яцик Т.В. Методика фінансового обліку криптовалюти як особливого виду електронних грошей. *Молодий вчений*. 2017. № 2(42). С. 349-354.
9. Галушка Є.О., Пакон О.Д. Сутність криптовалют та перспективи їх розвитку. *Молодий вчений*. 2017. № 4(44). С. 634-637.
10. Страны с позитивным регулированием криптовалют (Crypto-Friendly) / Law&Trust International: веб-сайт. URL: <https://lawstrust.com/ru/ico/pravovoj-status-kriptovalyut/crypto-friendly> (дата звернення: 24.11.2018).
11. Криптовалюта: які переваги отримує бізнес? / Checkpoint Business Media: веб-сайт. URL: <https://ckp.in.ua/events/10898> (дата звернення: 09.10.2018).
12. Фадеева Н. Ризики та переваги використання криптовалюти / Цікаво знати: веб-сайт. URL: <http://cikavoznaty.com.ua/2018/01/03/ryzyky-ta-perevagu-kryptovaljuty/> (дата звернення: 27.11.2018).
13. Ткачук О. Статутний капітал і криптовалюта. *Юрист & Закон*. 2017. № 36. URL: http://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA010798 (дата звернення: 22.02.2019).

References

1. *Struktura hotivky v obihu* [Structure of cash in circulation / The national Bank of Ukraine: website], available at: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=62251220> (access date October 02, 2018).
2. Lytvynenko, K.O. (2017), "The impact of cryptocurrency on the global financial system", *Naukovy visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho univertsytetu. Serii: Ekonomika i menedzhment*, Iss. 27(1), pp. 41-44.
3. *Spilna zaiava finansovykh rehuliatoriv shchodo statusu kryptovalyut v Ukraini* [Joint statement by financial regulators on the status of cryptocurrencies in Ukraine / The National Bank of Ukraine: website],

available at: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=59735329 (access date November 14, 2018).

4. Bitcoin Glossary / Bitcoin: website, available at: <https://www.bitcoin.com/info/bitcoin-glossary> (access date December 22, 2018).

5. *Proekt zakonu pro obih kryptovaliuty v Ukraini vid 06.10.2017* [The draft law on the treatment of cryptanalytic in Ukraine dated 06.10.2017 / Official web portal of the Verkhovna Rada of Ukraine: website], available at: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62684 (access date December 22, 2018).

6. Marchenko, N.A. and Krasnianska, Yu.V. (2018), "The realities of the functioning of the cryptocurrency in the world and domestic markets", *Efektivna ekonomika*, no. 5, available at: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2018/53.pdf (access date February 22, 2019).

7. Zheliuk, T. and Brechko, O. (2016), "The use of cryptocurrency in the payment market: new opportunities for national economies", *Visnyk Ternopil'skoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu*, Iss. 3. pp. 50-60.

8. Yatsyk, T.V. (2017), "Methods of financial accounting of cryptocurrency as a special type of electronic money", *Young scientist*, no. 2(42), pp. 349-354.

9. Halushka, Ye.O. and Pakon, O.D. (2017), "The essence of cryptocurrencies and prospects for their development", *Young scientist*, no. 4(44), pp. 634-637.

10. *Strany s pozitivnym regulirovaniem kryptovaliut (Crypto-Friendly)* [Countries with positive regulation of cryptocurrencies (Crypto-Friendly) / Law & Trust International: website], available at: <https://lawstrust.com/ru/ico/pravovoj-status-kryptovaliut/crypto-friendly> (access date November 24, 2018).

11. *Kryptovaliuta: yaki perevahy otrymuie biznes?* [Cryptocurrency: what are the benefits for business? / Checkpoint Business Media: website], available at: <https://ckp.in.ua/events/10898> (access date October 09, 2018).

12. Fadieieva, N. "Risks and benefits of using cryptocurrency" / Interesting to know: website, available at: <http://cikavoznaty.com.ua/2018/01/03/ryzyky-ta-perevagy-kryptovaliuty/> (access date November 27, 2018).

13. Tkachuk, O. (2017), "Authorized capital and cryptocurrency", *Yuryst & Zakon*, no. 36, available at: http://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA010798 (access date February 22, 2019).

Ліснічук О.А., Копотун А.М. ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ВИКОРИСТАННЯ КРИПТОВАЛЮТИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ: СУЧАСНИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Мета. Дослідження теоретичних засад функціонування криптовалюти, як особливого виду електронних грошей, а також визначення місця у звітності підприємства; аналіз переваг та недоліків використання криптовалюти на підприємствах України в контексті сучасного міжнародного досвіду.

Методика дослідження. Теоретичною та методологічною основою є наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених. Використано такі методи дослідження: діалектичний метод пізнання – при дослідженні правозастосовної практики криптовалют в Україні; теоретичного узагальнення і порівняння – для ефективного впровадження криптовалюти на підприємствах України за рахунок сучасного міжнародного досвіду; методи аналізу і синтезу – для деталізації об'єкта дослідження; табличний – для наочного порівняння позитивного досвіду регулювання криптовалют провідних країн світу.

Результати. Здійснено аналіз дефініції поняття «криптовалюта» різними авторами та інституціями, також запропоновано власне визначення. Досліджено особливості правозастосовної практики провідних країн світу. Проведено порівняльний аналіз та здійснено характеристику позитивного досвіду регулювання криптовалют різних країн, а саме – Білорусі, Польщі, Нової Зеландії, Люксембургу, Іспанії. Запропоновано шляхи подолання негативної правозастосовної практики на підприємствах України з урахуванням досвіду провідних країн світу. Розглянуто особливості функціонування криптовалюти на підприємствах України.

Наукова новизна. Визначено пріоритетні шляхи впровадження криптовалюти на підприємствах України, за рахунок сучасного міжнародного досвіду з позитивною правозастосовною практикою. Доведено, що легалізація криптовалюти в Україні та долучення до світових фінансових тенденцій дасть змогу українським підприємцям вийти на нові світові ринки та отримувати з цього максимальні прибутки, що в результаті сприятиме розвитку національної економіки загалом.

Практична значущість. Результати дослідження можуть бути використані підприємствами України для застосування криптовалюти як платіжного засобу на основі досвіду провідних країн світу.

Ключові слова: криптовалюта, майнери, Bitcoin, електронна валюта, «видобуток», цифрова валюта, «блокчейн», блок.

Lisnichuk O.A., Kopotun A.M. THE ADVANTAGES AND DISADVANTAGES OF USING CRYPTOCURRENCIES ON THE ENTERPRISES: CONTEMPORARY EXPERIENCE AND PROSPECTS DEVELOPMENT

Purpose. The study of the theoretical foundations of the functioning of the cryptocurrency as a special type of electronic money, as well as the definition of the place in the reporting of the enterprise. To analyze the advantages and disadvantages of using cryptocurrency at Ukrainian enterprises in the context of modern international experience.

Methodology of research. Theoretical and methodological basis are the scientific works of domestic and foreign scientists. The theoretical and methodological basis is the scientific works of domestic and foreign scientists. The following research methods are used: dialectical method of cognition – in the study of law enforcement practice of

cryptocurrencies in Ukraine; theoretical generalization and comparison – for effective implementation of cryptocurrencies at the enterprises of Ukraine due to modern international experience; methods of analysis and synthesis – for detailing the object of study; tabular – for visual comparison of positive experience of cryptocurrency regulation in the leading countries of the world.

Findings. The analysis of the definition of the concept of "cryptocurrency" by various authors and institutions, also proposed its own definition. Features of law enforcement practice of the leading countries of the world are investigated. The comparative analysis is carried out and the characteristic of positive experience of regulation of cryptocurrencies of different countries, namely – Belarus, Poland, New Zealand, Luxembourg and Spain is carried out. The ways of overcoming the negative law enforcement practice at the enterprises of Ukraine taking into account the experience of the leading countries of the world are proposed. The features of cryptocurrency functioning at the enterprises of Ukraine are considered. The adoption of the Law should be attributed to preventive measures that would determine the features of its emission and use, duties and rights of subjects of the cryptocurrency market; the creation of a special Department of the NBU on the regulation of operations with cryptocurrency; legalization of cryptocurrency mining, as well as to prevent possible negative manifestations in this area.

Originality. The priority ways of cryptocurrency implementation at the enterprises of Ukraine, due to the modern international experience with positive law enforcement practice are determined. It is proved that the legalization of cryptocurrency in Ukraine and familiarizing with global financial trends will allow Ukrainian entrepreneurs to enter new world markets and extract maximum profits from it, which will contribute to the development of the national economy as a whole.

Practical value. The results of the study can be used by enterprises to use cryptocurrency as a means of payment based on the experience of the leading countries of the world.

Key words: cryptocurrency, miners, Bitcoin, Electronic currency, «Mining», digital currency, «Blockchain», block.

Лисничук О.А., Копотун А.М. ПРЕИМУЩЕСТВА И НЕДОСТАТКИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ КРИПТОВАЛЮТЫ НА ПРЕДПРИЯТИЯХ: СОВРЕМЕННЫЙ ОПЫТ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ

Цель. Исследование теоретических основ функционирования криптовалюты, как особого вида электронных денег, а также определение места в отчетности предприятия; анализ преимуществ и недостатков использования криптовалюты на предприятиях Украины в контексте современного международного опыта.

Методика исследования. Теоретической и методологической основой являются научные труды отечественных и зарубежных ученых. Используются следующие методы исследования: диалектический метод познания – при исследовании правоприменительной практики криптовалют в Украине; теоретического обобщения и сравнения – для эффективного внедрения криптовалют на предприятиях Украины за счет современного международного опыта; методы анализа и синтеза – для детализации объекта исследования; табличный – для наглядного сравнения положительного опыта регулирования криптовалют ведущих стран мира.

Результаты. Осуществлен анализ дефиниции понятия «криптовалюта» различными авторами и институтами, также предложено собственное определение. Исследованы особенности правоприменительной практики ведущих стран мира. Проведен сравнительный анализ и осуществлена характеристика позитивного опыта регулирования криптовалют разных стран, а именно – Белоруссии, Польши, Новой Зеландии, Люксембурга, Испании. Предложены пути преодоления негативной правоприменительной практики на предприятиях Украины с учетом опыта ведущих стран мира. Рассмотрены особенности функционирования криптовалюты на предприятиях Украины.

Научная новизна. Определены приоритетные пути внедрения криптовалюты на предприятиях Украины, за счет современного международного опыта с положительной правоприменительной практикой. Доказано, что легализация криптовалюты в Украине и приобщения к мировым финансовым тенденциям позволит украинским предпринимателям выйти на новые мировые рынки и извлекать из этого максимальную прибыль, что в результате будет способствовать развитию национальной экономики в целом.

Практическая значимость. Результаты исследования могут быть использованы предприятиями для применения криптовалюты как платежного средства на основе опыта ведущих стран мира.

Ключевые слова: криптовалюта, майнери, Bitcoin, электронная валюта, «добыча», цифровая валюта, «блокчейн», блок.